

Obsah

1. Úvod	5
2. Přirozená radioaktivita hornin a její příčiny	6
3. Použitá terminologie a metody	12
3.1. Terénní gamaspektrometrie a zpracování dat	12
3.2. Jeskynní sedimenty, zrnitostní rozbory a klasifikace jeskynních hlín a fluviálních jeskynních sedimentů	15
3.3. Chemické analýzy	19
4. Radon - přirozená součást geologického prostředí včetně speleoatmosféry	21
5. Horninové prostředí jeskyní ČR a jeho přirozená radioaktivita	22
5.1. Chýnovská jeskyně	22
5.2. Koněpruské jeskyně	26
5.3. Bozkovské dolomitové jeskyně	32
5.4. Jeskyně Na Pomezí	36
5.5. Jeskyně Na Špičáku	41
5.6. Javoříčské jeskyně	45
5.7. Mladečské jeskyně	55
5.8. Zbrašovské aragonitové jeskyně	61
5.9. Sloupsko-šošůvské jeskyně	65
5.10. Jeskyně Balcarka	70
5.11. Punkevní jeskyně	75
5.12. Kateřinská jeskyně	80
5.13. Jeskyně Na Turoldu	85
6. Závěry	91
Literatura	95
Summary	102

V letech 1994–2004 bylo v rámci celorepublikového projektu ve všech tříduch jeskyní v České republice provedeno podrobné gamaspektrometrické měření geologických prostředí hornin. Tyto fyzikální vlastnosti jsou spojeny s vizuálními parametry hornin, zejména v podzemních krasových prostorech, a mohou i určitý vliv (pozitivní nebo negativní) na zdraví osob zde dlouhodobě pobývajících.

Výsledky studie přirozené radioaktivity hornin ve většině přístupových jeskynních systémech jsou shromažďeny v publikaci spolu s novými poznatky o petrografické povaze a chemismu sledovaných hornin. Součástí podkapitoly věnovaných jednotlivým jeskyním jsou vždy informace o jejich geografické pozici a případné i stručné poznámky ke speleogenetické vzhledem k ohroženosti. Vzhledem k rozsahu této publikace jde však jen o nezákladnější údaje. Podrobnější data o přirozených poměrech ve zprístupněných jeskyních na území ČR uvádí např. Skřivánek – Rubin (1972), Kučera – Hruška – Skřivánek (1981), v případě jeskyní Moravského krasu iž Panč – Špičák – Vozdecký (1992), Mošil et al. (1993) a Balák et al. (2003).